

Lipské ozvěny

číslo 4

ročník 22

prosinec 2020

čtvrtletník obce Lípa nad Orlicí

Slovo starostky

Váení spoluobčané,

rok se s rokem sešel a je tu opět adventní čas a společně s ním i konec roku 2020.

Rok 2020 byl ve všech směrech jiný. Nejen celou naši zemi, ale celý svět zasáhla nákaza koronavirem a paralyzovala tak ka dého z nás. Z důvodu zamezení, nebo alespoň zpomalení šíření nákazy byl v naší republice dvakrát vyhlášen nouzový stav, který omezil podnikání, vyučování na školách a také osobní svobodu nás všech. Vydána byla spousta nařízení, která nebyla populární, ale byla bohu el nutná. Celý rok 2020 byl také extrémně deštivý, celkem 5 x vystoupila řeka Divoká Orlice ze svého koryta a rozlila se do luk a v jednom případě také sahala a do naší obce. Deštivé počasí zlepšilo stav podzemních vod, ale mnohdy také znemo nila sklizně úrody zahrádkářům a zemědělcům. Zkrátka celý rok 2020, který je tak trochu kulatý (dvě dvacítky), byl jiný a myslím, e pro mnohé z nás i snadno zapamatovatelný.

V prosinci bude schvalován rozpočet na rok 2021. Před zastupiteli je úkol nelehký, v letošním roce jsme z důvodu výběru ni ších daní a kompenzací podnikatelům přišli cca o 1 200 000,- Kč. V příštím roce 2021 nás čeká nákladná investiční akce, a tou je částečná rekonstrukce veřejného osvětlení. Tuto akci musíme realizovat, nebo vedení veřejného osvětlení budeme pokládat do společného výkopu se společností ČEZ, která v části naší obce plánuje ulo ení nadzemního elektrického vedení do země. Bohu el nelze tuto akci přelo it na další rok a příští rok pouze šetřit. Předpokládaná hodnota rekonstrukce je cca 4 300 000,- Kč, co je téměř polovina rozpočtu obce na rok. Z tohoto důvodu byly ostatní náklady značně poní eny, abychom byli schopni v příštím roce alespoň 2/3 ceny díla uhradit bez zadlu ení obce. Poslední 1/3 ceny díla bude uhrazena v roce 2022, případně bude navýšen úvěr obce a vše uhrazeno v roce 2021. Na rekonstrukci veřejného osvětlení bude podána ádost o dotaci z Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje. Pokud by byla naše ádost úspěšná, byl by to velký bonus pro náš rozpočet. Bohu el i příští rok nás v rámci příjmů rozpočtu nečeká dobrý výhled. Pevně doufám, e naši zákonodárci schválí novelu zákona o rozpočtovém určení daní a plánované daňové změny se ve velké míře nepromítnou v daňových příjmech obcí a krajů.

Blí í se zima, a tak bych chtěla opět poprosit naše občany, aby svými vozidly neparkovali na komunikacích a neznemo ňovali tím zimní údr bu. Děkuji.

Dále bych chtěla po ádat občany, kterým se zeleň ze zahrádek rozrůstá nad obecní pozemky, aby tyto stromy a keře v současné době ořezali – v době jejich vegetačního klidu. Usonadníte tak údr bu obecních pozemků v následujícím roce. Děkuji.

Bohu el jsme se letos nemohli všichni sejít u tradičního rozsvícení vánočního stromčku na zahradě mateřské školky. Přišli jsme tak o krásné vystoupení dětí, svařák, cukroví a navození vánoční nálady. Výtě ek z této akce byl v dy věnován na sbírkový účet na léčbu Amálky Havlíkové. Proto bych si vámi chtěla připít alespoň v duchu a zároveň vás poprosit o zaslání jakékoli částky na sbírkový účet Amálky Havlíkové, který má číslo: **5387760399/0800. Předem vám za váš dar děkuji !!!!**

S blížícím se koncem roku bych chtěla poděkovat pracovníkům naší obce, školy a školky, hasičům, zastupitelům, sportovcům a všem občanům, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na chodu naší obce v roce 2020. Děkuji vám, bez vás by to nešlo ☺. Dovolte mi popřát vám všem krásný adventní čas, veselé vánoční svátky, dětem bohatého Ježíška a do nového roku hlavně hodně zdraví, zdraví, zdraví, štěstí, lásky a rodinné pohody.

Monika Vrátilová,
starostka obce

Tříkrálová sbírka 2021

V roce 2021 proběhne Tříkrálová sbírka tak trochu jinak, než jsme byli zvyklí. Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace způsobené koronavirovou pandemií nebudou letos malí koledníci v naší obci chodit dům od domu.

Na potřebné ale nezapomeneme, pokladnička Tříkrálové sbírky bude umístěna na Obecním úřadě v Lípě nad Orlicí. Každý z vás, kdo na úřad přijde a do pokladničky přispěje, bude vítán. Za příspěvek každý darující obdrží malý dárek.

A kdy bude pokladnička na úřadě připravena? O tom budete včas informováni na webových stránkách obce a také prostřednictvím obecního rozhlasu.

Předem vám za vaše příspěvky děkujeme!

Zpráva od vody

První zářijový víkend se konaly tradiční rybářské závody na rybníku v Lípě pro členy našeho spolku.

V sobotu 5. září závodili v rybolovu dospělí a dorostenci. Závodů se zúčastnilo 24 rybářů.

Nejlépším závodníkem se stal **Sajdl Jakub** - 1193 bodů, na druhém místě se umístil **Novotný Milan** - 792 bodů a na třetím místě **Duzbaba Josef** - 612 bodů.

Největší rybu chytil Novotný Milan, kapra 48 centimetrů.

V neděli 6. září závodila v rybolovu naše mládež do 15 let. Závodů se zúčastnilo 14 dětí.

Na prvním místě se umístil **Zákravský Jan** - 482 bodů, druhé místo obsadil **Holoubek Jakub** - 274 bodů a na třetím místě se umístila **Marková Rozárka** - 258 bodů.

Největšího kapra chytil Koller Petr - 47 centimetrů. Nejmenší rybku chytila Marková Rozárka - deseticentimetrového hrouzka.

Dále závodily děti neorganizované v rybářském kroužku.

Na prvním místě se umístil **Ženka Jakub** - 231 bodů, na druhém místě se umístil **Mareš David** - 222 bodů a na třetím místě se umístila **Beránková Aneta** - 185 bodů.

Největší rybu chytila Beránková Aneta – kapra 45 centimetrů, a nejmenší rybku chytil Ženka Jakub - jedenácticentimetrového hrouzka.

Vítězové a všechny děti obdrželi věcné ceny. Po předchozích deštích počasí přálo a na závodech panovala dobrá nálada.

Děkujeme sponzorům za hodnotné ceny, organizátorům za bezvadnou přípravu akce. Dále děkujeme paní starostce a starostům obecních úřadů v Lípě, v Česticích a v Olešnici za poskytnutí finanční podpory. V příštím roce se těšíme na další rybářské závody.

Jménem rybářského spolku vám přeji klidné vánoční svátky, které budou letos v některých ohledech jiné, než jsme byli zvyklí. Poslední prosincový den se pak rozloučíme s rokem, jaký nikdo z nás dosud nezažil. Chci věřit, že ten následující bude normální, že se budeme co nejdříve opět moci scházet na oblíbených akcích, bez roušek a bez podávání ruky loktem.

Petrův zdar!

Petr Baše

USNEŠENÍ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE LÍPA N. ORL. č. 15 ze dne 21. 9. 2020

Program:

- Kontrola usnesení
- Informace o stavu účtů obce
- Rozpočtové opatření č. 6/2020
 - žádost o poskytnutí dotace – Obecní hospoda
 - žádost o poskytnutí dotace – Obecní prodejna
- Smlouva o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene slu ebnosti
- Smlouva o smlouvě o zřízení věcného břemene slu ebnosti
- Rozpočtové opatření č. 7/2020
- Prosba – údr ba zahrady
- Organizace školního roku 2020/2021
- Různé

Doplnění programu:

- žádost o dotaci – Oblastní charita Pardubice
- Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují program veřejného zasedání a jeho doplnění bez připomínek.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 1/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí informaci o stavu bankovních a úvěrových účtů obce.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 2/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí rozpočtové opatření č. 6/2020 schválené starostkou obce dne 31. 8. 2020, které je nedílnou součástí tohoto zápisu.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 3/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí žádost o poskytnutí dotace na provoz Obecní hospody od provozovatele pana xxxxxxxx.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 4/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí žádost o poskytnutí dotace na provoz Obecní prodejny od provozovatelky paní xxxxxxxx.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 5/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují uzavření Smlouvy o budoucí smlouvě o zřízení slu ebnosti mezi Obcí Lípa nad Orlicí a xxxxxxxx, bytem xxxxxxxx na obecních pozemcích parc.č. 373/6 a parc.č.st. 185/2 v k.ú. Lípa nad Orlicí za účelem vybudování

přípojky elektro. Věcné břemeno bude zřizováno na dobu neurčitou za jednorázovou úplatu 1 000,- Kč.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 6/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují uzavření Smlouvy o zřízení služebnosti mezi Obcí Lípa nad Orlicí a společností ČEZ Distribuce, a.s., Teplická 874/8, Děčín, zastoupená na základě plné moci společností Energomontáže Votroubek, s.r.o., Rychnov nad Kněžnou. Věcné břemeno se zřizuje na obecních pozemcích parc.č. 373/6 a parc.č. 1298/1 v k.ú. Lípa nad Orlicí za účelem zřízení přípojky elektro. Věcné břemeno bude zřizováno na dobu neurčitou za jednorázovou úplatu 1 000,- Kč.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 7/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují rozpočtové opatření č. 7/2020, které je nedílnou součástí tohoto zápisu. Rozpočtové opatření je sestaveno jako schodkové.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 8/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí prosbu pana xxxxxxxx ve věci zajištění údržby zahrady u čp. 78. Zastupitelé nesouhlasí, nebo údržba zahrad soukromých osob nejsou z kapacitních důvodů možná. Starostka obce osloví pana xxxxxxxx, zda by neměl o sekání zahrady zájem, případně se bude muset pan xxxxxxxx obrátit na odbornou zahradnickou firmu.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 9/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí informaci o organizaci školního roku 2020/2021.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 10/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé souhlasí s poskytnutím dotace Oblastní charitě Pardubice na rozvoj odborné domácí hospicové péče ve výši 6 000,- Kč. Tato částka bude zařazena do rozpočtového opatření č. 7/2020.

Výsledek hlasování: PRO 9 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 11/15/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé souhlasí s poskytnutím dotace paní xxxxxxxx na provoz Obecní prodejny ve výši 50 000,- Kč, dle uzavřené pachtovní smlouvy ze dne 5. 12. 2019.

Výsledek hlasování: PRO 8 PROTI 0 ZDR EL SE 1

Usnesení č. 12/15/2020 bylo schváleno.

USNEŠENÍ ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE LÍPA N. ORL. č. 16 ze dne 30. 11. 2020

Program:

- Kontrola usnesení
- Informace o stavu účtů obce
- Rozpočtové opatření č. 8/2020
- Dohoda o poskytnutí dotace z Programu obnovy venkova ČR – Rekonstrukce sociálního zařízení v ZŠ Lípa nad Orlicí
- Dohoda o poskytnutí dotace z Programu obnovy venkova ČR – Nové zásahové obleky pro JSDH Lípa nad Orlicí
- Smlouva kupní
- Plán inventur
- Rozpočtové opatření č. 9/2020
- Veřejnoprávní smlouva o poskytnutí dotace na provoz Obecní hospody
- Různé

Doplnění programu:

- Výpočet (kalkulace) vodného pro kalendářní rok 2021

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují program veřejného zasedání bez připomínek.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 1/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí informaci o stavu bankovních a úvěrových účtů obce.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 2/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé berou na vědomí rozpočtové opatření č. 8/2020 schválené starostkou obce dne 22. 10. 2020, které je nedílnou součástí tohoto zápisu.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 3/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují uzavření Dohody o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR mezi Obcí Lípa nad Orlicí a Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF). Jedná se o dotaci na rekonstrukci sociálního zařízení v ZŠ Lípa nad Orlicí. O tuto dotaci bylo na SZIF žádáno prostřednictvím MAS NAD ORLICÍ. Zastupitelé pověřují starostku k podpisu této dohody.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 4/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují uzavření Dohody o poskytnutí dotace z Programu rozvoje venkova ČR mezi Obcí Lípa nad Orlicí a Státním zemědělským intervenčním fondem (SZIF). Jedná se o dotaci na pořízení nových zásahových obleků pro JSDH Lípa nad Orlicí. O tuto dotaci bylo na SZIF žádáno prostřednictvím MAS NAD ORLICÍ. Zastupitelé pověřují starostku k podpisu této dohody.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR EL SE 0

Usnesení č. 5/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují uzavření Smlouvy kupní mezi Obcí Lípa nad Orlicí a společností MOSTRITA a.s., Praha 2. Touto smlouvou společnost MOSTRITA a.s. prodává Obci Lípa nad Orlicí pozemky parc.č. 798/21 – ostatní plocha, ostatní komunikace a parc.č. 132/4 – ostatní plocha, ostatní komunikace, vedené na listu vlastnictví č. 498 v k.ú. a obci Lípa nad Orlicí za cenu 20 000,- Kč. Zastupitelé pověřují starostku obce k podpisu této smlouvy.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR ELSE 0

Usnesení č. 6/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují Plán inventur na rok 2020.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR ELSE 0

Usnesení č. 7/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují rozpočtové opatření č. 9/2020, které je nedílnou součástí tohoto zápisu.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR ELSE 0

Usnesení č. 8/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé souhlasí s poskytnutím dotace panu xxxxxxxx na provoz Obecní hospody ve výši 50 000,- Kč, dle uzavřené pachtovní smlouvy ze dne 26. 10. 2018.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR ELSE 0

Usnesení č. 9/16/2020 bylo schváleno.

Návrh usnesení: Zastupitelé schvalují výpočet (kalkulaci) ceny vodného pro kalendářní rok 2021 ve výši 45 Kč/m³ včetně DPH.

Výsledek hlasování: PRO 10 PROTI 0 ZDR ELSE 0

Usnesení č. 10/16/2020 bylo schváleno.

Z důvodu vánočních svátků a dovolené
bude Obecní úřad v Lípě nad Orlicí
od úterý 22. prosince 2020
do neděle 3. ledna 2021

U Z A V Ě Ř E N Í.

V nutném případě volejte
na mobil 724 179 760 – Monika Vrátilová

Místní poplatky na rok 2021 - vybírají se tyto poplatky:

Poplatek za odpady

- hradí všichni občané s trvalým pobytem v obci

- majitelé objektů užívaných k rekreaci, kde není hlášena žádná osoba k pobytu

Sazby poplatku:

Poplatek za osobu	500,- Kč
Poplatek za osobu 75 let a starší	300,- Kč
Studenti ubytovaní na internátě	200,- Kč
Poplatek za rekreační objekt	500,- Kč

Poplatek za psa

Sazby poplatku:

Poplatek za jednoho psa	200,- Kč
Poplatek za druhého a dalšího psa	300,- Kč
Poplatek za psa majitele staršího 65 let	100,- Kč
Poplatek za druhého a dalšího psa majitele staršího 65 let	150,- Kč

Příspěvek na vydávání Lipských ozvěn:

Jedná se o dobrovolný příspěvek.

Poplatky je možné uhradit také bezhotovostně, bankovním převodem na účet obce, číslo: 124 2882 389/0800, kde jako variabilní symbol uveďte vaše číslo popisné a do zprávy pro příjemce vaše příjmení. V případě úhrady bankovním převodem vám bude známka na poště doručena do schránky.

Termín placení poplatků pro rok 2021

Pondělí	15.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	13,00 – 16,30 hod.
Úterý	16.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	-----
Středa	17.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	13,00 – 16,30 hod.
Čtvrtek	18.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	-----
Pátek	19.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	-----
Pondělí	22.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	13,00 – 16,30 hod.
Úterý	23.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	-----
Středa	24.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	13,00 – 16,30 hod.
Čtvrtek	25.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	-----
Pátek	26.2.2021	8,00 – 11,30 hod.	-----

Josef Čapek:

O Vánocích, které nechtěly být

Tak poslouchejte:

Byl jednou takový rok, nu, za nic ten celý rok nestál. Pánbůh ví, co to tehdy do lidí vlezlo, ale všichni byli v tom roce nějací – jak se říká na Slovensku – mrzčí. Byli zlí, závistiví, jeden druhému nic dobrého neudělal, inu, nějaké mizerné to v tom roce na celém světě bylo. A děti – děti ty zvlášť v tom roce byly nějaké špatné a protivné. Nechtěly se česat a mýt, nechtělo se jim chodit do školy, vybíraly si v jídle, byly hádavé a ubřečené, líné a nepořádné, nedávaly ve škole pozor, ošklivě psaly a špatně počítaly a dělaly do sešitů kaňky, nadávaly si a říkaly škaredá slova a zlobily rodiče, nu, vůbec tedy byly v tom roce náramně nevydařené. Moc špatně to tehdy na světě vypadalo, a tak to bylo v lednu i v únoru, v březnu i v dubnu, v květnu i v červnu, v červenci i v srpnu, a ještě pak i v září, v říjnu i v listopadu, a pořád to s těmi lidmi a dětmi nebylo lepší. A u tu byl prosinec a bylo to, zvlášť s těmi dětmi, ještě spíš horší. A tu se stalo, že si Vánoce řekly: Tak vida, u je tu prosinec a v prosinci mají být Vánoce. Ale lidé jsou nedobří a děti čím dál protivnější; ani se u dívat na to nemůžeme. Kdy je to letos s lidmi i dětmi na světě tak špatné, tak jim to za trest uděláme tak, že neprijdeme, že žádné Vánoce letos nebudeme. A tak si to ty Vánoce umínily, že v tom roce nebudou.

Nu jak! Docela prostě: bylo to v novinách. Ty Vánoce daly oznámení do novin:

Ctěnému obecnstvu!

Oznamujeme, že za příčinou lidské i dětské špatnosti
letos žádné Vánoce nebudeme.

S veškerou úctou
Vánoce

A, panečku, tohle byla rána! U několik dní před Štědrým dnem to začalo vypadat nějak divně. Sníh nebyl, žádné sánkování, na lyže ani pomyslení, pořád jen pršelo, černo a samé bláto.

Aha – a lidé se lekli, že?

Ba ne, nic se nelekli, takoví byli lidé v tom roce špatní, že se nelekli a řekli si: Nech si, a si žádné Vánoce neprijdou, my si z toho nic neděláme. Však my si uděláme Vánoce sami. A tak to také udělali; nic si z toho nedělali, že Vánoce nechtějí být, a nakoupili si vánočních stromčků, ověsili je stříbrem a cukrovím, nakoupili všelijakých dárků a dali je pod ty stromčky a strojili si štedrovecerní večere a dělali to všechno tak, jako kdyby Vánoce byly, ačkoliv žádné Vánoce nechtěly být.

Tak to přece nebylo těm Vánocům nic platné, že nechtěly být, kdy si lidé udělali Vánoce sami.

Ba ne. Vánoce se na všechny ty přípravy dívaly z dálky a řekly si: Jen počkejte, však uvidíte, jestli se vám to bez nás vydaří, jako kdybychom to my byly.

A také ano: tyhle Vánoce, při kterých Vánoce nechtěly být, dopadly v tom roce opravdu nějak nanicovatě.

A jaké tedy byly?

No tak jen povzte: Hospodyně zadělaly na vánočky, ale vánočky se jim pak rozbředly, že byly placaté jako rohožka přede dveřmi; nebo byly tuhé a brouskovité jako mýdlo a jako gumová podešev; nebo se jim spálily a byly černé jako uhlí. A rybí polévka byla hořká a ryba byla navrchu spálená a měla pětsetkrát víc kostiček než jindy. A jablkový závin kuchařky dvakrát solily a nebyl vůbec k jídlu. A krocan – do spíže vlezla kočka a ohrala na něm prsíčka, to nejlepsi. A vánoční cukroví jim spadlo na zem a do škopíčku s vodou špinavou od podlahy, zrovna kdy je nejlépe vypečené vyndávali z trouby.

Ale přece měly děti aspoň stromček a dárky!

Měly, ale také jak to dopadlo!

Jak?

Svíčky na stromčeku vůbec nechtěly svítit, jenom čmoudily a moc to smrdělo. Překotil se na zem a všechno se na něm rozbilo. Cukroví bylo štiplavé. Ořechy byly prázdné nebo červivé. Jablka byla uvnitř shnilá a pomeranče kyselejší než ocet.

A co dárky?

S dárky to také dopadlo špatně. Panenkám se hned odlepily vlásky, spadly jim hlavičky, odtrhla se ručička nebo nožička. U vlaků a aut se hned klukům rozlámala kolečka a nechtělo to jezdit. Děti si nedaly dobře pozor, zamotaly se a šláply do nádobíčka, rozsedly si kuchyňky, pokojíčky a loutková divadla. Do knížek si mastnými rukama nadělaly mastné skvrny. Nové šaty si pokecaly inkoustem. Gumové míče jim hned praskly. Na každém dárku se něco pokazilo. A lidé a děti si řekli: To se nám ty Vánoce nepovedly. To nebyly žádné pořádné Vánoce. Musíme se napřesrok polepšit.

A polepšili se?

Polepšili. Lidé byli hodnější a děti také poslušnější a lepší. A na druhý rok se u Vánoce na ně nezlobily a přišly a dopadlo to všechno dobře. A od těch dob u přišly Vánoce každým rokem a vždycky na nich bylo mnoho pěkného, rok jak rok, pokud vy, děti, pamatujete.

Z knihy Josefa Čapka Povídejme si, děti!
vybrala Alena Kapucianová

Společenská kronika

Blahopřejeme k životnímu jubileu:

Marii Mrázkové	93 let
Pavlu Holubovi	80 let
Milanu Hlavovi	79 let
Karlu Vilímkovi	79 let
Jaromíru Chaloupkovi	78 let
Vladimíru Poláškoví	76 let
Evě Markové	76 let
Bohumíru Rázkovi	75 let
Haně Hylasové	74 let
Zdeňce Šrollové	71 let
Jaroslavu Markovi	71 let
Jitce Marhevkové	70 let
Miroslavu Cablkovi	69 let
Petru Krejčíkovi	68 let
Miroslavu Kapuciánovi	68 let
Františku Bártovi	67 let
Jaroslavu Brzokoupilovi	67 let
Marii Rázkové	65 let
Vlastě Novákové	64 let
Danuši Kopecké	63 let
Jaroslavu Markovi	62 let
Věře Kří ové	55 let
Pavlu Němčanskému	55 let
Bedřichu Bartošovi	55 let
Milanu Kří ovi	55 let

Vítáme mezi námi:

Natálie Hojná, nar. 18. 8. 2020

Rozloučili jsme se:

Pavel Pecivál nar. 18. 12. 1964 zemřel 10. 11. 2020

Aktuální počet obyvatel naší obce k 1. 12. 2020 – 559 obyvatel

Blahopřání

V letošním roce v prosinci se dožívá krásného životního jubilea náš spoluobčan **Pavel Holub**, oslaví 80 let. Gratulujeme a přejeme hodně zdraví, pohody a spokojenosti do dalších let.

Bývalí spolupracovníci ze zastupitelstva obce Dovolte, abychom trochu zavzpomínali. On sám pracoval v minulosti jako stavební technik v podniku Pozemní stavby a poté v podniku Elitex v Týništi nad Orlicí ve stejné profesi. Od roku 1988 pracoval jako předseda MNV a ve volbách v r. 1990 byl zvolen starostou obce Lípá. Název Lípá nad Orlicí byl oficiálně schválen a změna proběhla až v r. 1994. V této funkci působil až do listopadu roku 2010 a poté ještě dalších 8 let, tedy do listopadu 2018, jako místostarosta. Má za sebou velký kus práce, kterou v této funkci odvedl.

Nelze pominout velké úsilí, které bylo vynaloženo na vybudování zastávky ČD v obci v r. 1994, poté plynofikace obce, která byla zahájena v r. 1996, a v témže roce proběhlo kolaudační řízení a první obyvatelé se připojili k odběru plynu. Následovaly další velké projekty jako kompletní rekonstrukce místní komunikace v několika etapách, výměna vodovodního řádu, vybudování zasilovaných stavebních parcel v lokalitě za mateřskou školou, opět ve dvou etapách, rekonstrukce střechy mateřské školy a neustálé opravy v základní škole. A vůbec není od věci připomenout, že od r. 1990 bylo vynaloženo obrovské úsilí za zachování naší základní školy v obci. Snahy o zrušení školy byly v minulosti výrazné a jednání byla opravdu náročná, až vyčerpávající. Nejen pro jeho účastníky, ale i rozpočet obce. Ale podařilo se, a školu máme v obci dodnes. Bylo mnoho dalších akcí, ono jen udržet chod obce v tempu měnicích se zákonů a nařízení, mnohdy protichůdných, bylo velmi náročné. Když si uvědomíme, že ve větších obcích mají své úředníky, ale v malých obcích, jako je ta naše, byl na valnou většinu administrativy spojenou s řízením obce starosta sám. Bylo to dlouhých 28 let práce pro obec, ne vždy lehkých, ale poctivě odpracovaných.

Vzpomínka

Letos 1. října už uplynulo 9 let, kdy nás opustil **pan Miloš Zemánek**. Byl dlouhých 42 let knihovníkem v naší obci a svoji práci miloval, vykonával ji pečlivě, s přehledem.

Kdo jste ho znali a měli rádi, vzpomeňte s námi.

Sestra Věra s rodinou

LIPSKÝ FOTBAL ZASÁHL SMUTEK, ODEŠEL BOMBER. PECKA. S VELKÝM ZÁRMUTKEM V NAŠICH FOTBALOVÝCH SRDČÍCH JSME SE ROZLOUČILI DNE 18.11.2020 S JEDNÍM Z NEJLEPŠÍCH ÚTOČNÍKŮ, KTERÝ KDY BĚHAL PO NAŠEM TRÁVNÍKU, PAVLEM PECIVÁLEM ALIAS PECKOU.

PAVEL PATŘIL DO I.B. TŘÍDOVÉ ÉRY LIPSKÉHO FOTBALU V 90. LETECH MINULÉHO STOLETÍ.

PAVLŮV CIT PRO ÚSPĚŠNÉ ZAKONČENÍ DO SOUPEŘOVY BRANKY ROZJÁSAL NESČETNĚKRÁT VŠECHNY LIPSKÉ FANOUŠKY A PRÁVEM NĚKOLIKRÁT ZÍSKAL TROFEJ PRO NEJLEPŠÍHO STŘELCE SOUTĚŽE.

PECKO, DĚKUJEME TI!

TJ SOKOL LÍPA N.ORL.

Co nového ve škole?

Podzim tohoto roku byl ve škole poznamenán různými omezeními výuky, které vyvrcholily uzavřením všech škol, stejně jako tomu bylo na jaře. Naštěstí jsme touto situací již nebyli natolik zaskočeni a okamžitě jsme začali učit online, konkrétně přes platformu Zoom. Ač se všichni vyučující snažili předat touto formou dětem co nejvíce, je jasné, že prezenční výuku nejde takto úplně nahradit. Proto jsme byli velmi rádi, když se děti mohly 18. listopadu vrátit do školních lavic.

Ještě před uzavřením školy jsme stihli uskutečnit Projektový den v ZOO. Ve čtvrtek 1. 10. se celá naše základní i mateřská škola vydala do Dvora Králové nad Labem. Ráno jsme se všichni sešli u školky a v 8 hodin jsme autobusem vyrazili na cestu. Po příjezdu a rychlé svačince na nás již čekali průvodci, s kterými jsme se vydali odhalovat zajímavosti ze světa zvířat. Program pro základní školu byl zaměřen na africké šelmy. Dozvěděli jsme se mnoho o fenkovi, mangustách, hyenách a psech hyenových, také jsme mohli pozorovat gepardy, levharta či karakala. Po hodinu a půl dlouhém programu jsme si prohlédli další části zoologické zahrady, dokonce jsme došli do vzdálenější části ZOO, kde jsme mohli vidět tři malá lvičata ve výběhu lvů berberských.

Stejně jako v minulém roce se naše škola zapojila do projektu Záložka do knihy spojuje školy. Smyslem této akce je nejen podpořit zájem dětí o čtení, ale také navázat kontakty se školami na Slovensku. Naši partnerskou školou se tento rok stala Základná škola Kokošovce, velikostí podobná té naší. Děti v době uzavření škol tvořily záložky pro své

www.zsmllipa.cz

slovenské kamarády, některé na ni připsaly i krátkou básničku nebo vlastní pozdrav. Záložky jsme již odeslali a nyní netrpělivě čekáme, kdy poštou dorazí obálka se záložkami určenými pro žáky naší školy.

Bliží se konec roku, ve škole se snažíme dětem zpříjemnit prosincové dny různými adventními úkoly, posloucháme společně koledy, nazdobíme stromeček, možná i společně upečeme nějaké cukroví, aby i škola voněla Vánocemi, a ne pouze dezinfekcí. Jelikož tento rok nám není umožněno nacvičit a předvést tradiční vánoční vystoupení pro rodiče ani pro seniory, vrhli jsme se alespoň na výrobu adventních přáníček, které již mnozí z vás nejspíš našli ve svých poštovních schránkách. Doufáme, že vás potěší. Rádi bychom poděkovali všem, kteří přispěli do sbírky Český den proti rakovině, do které se letos naše organizace zapojila. Bylo vybráno částka 2827 Kč.

Za celý kolektiv zaměstnanců ZŠ a MŠ bych vám všem čtenářům popřála požehnané Vánoce, klid a pohodu s vašimi blízkými a do nového roku 2021 především zdraví.
Zuzana Brzokoupilová-Hartmanová

Období, kdy do svého jídelníčku zařazujeme větší množství citrusových plodů, právě nastalo.

Stejně jako v předešlých letech budeme v naší základní škole i letos sbírat sušenou pomerančovou a citronovou kůru. Pokud ji ve vašich domácnostech nevyužijete, budeme rádi, když nám ji do školy přinesete.

Děkujeme.

Z historie naší obce

Tentokrát pro vás máme historický kvíz.
Pro někoho jednoduchý, ale těm z vás, kdo tady žijete jen krátce,
dá možná trošku zabrat.

Otázka je jednoduchá:

Poznáte, co je na fotografiích?

Řešení najdete v tomto čísle Lipských ozvěn.

Podzim ve školce

První zářijové dny ve školce rychle utekly a děti z naší mateřské školy se těšily na výlet – projektový den v ZOO ve Dvoře Králové. Ve čtvrtek 1. 10. 2020 jsme se vypravili společně se ZŠ na poznávací výlet za zvířátky do ZOO. Cesta autobusem rychle utekla a těšení dětí bylo čím dál patrnější. Posilnění svačinkou jsme se vydali s lektorem Pepou na procházku s programem o nejcharismatictějších zvířatech. Děti se seznámily s lemury, gepardem, s hrošíkem liberijským, se slony, opíčkami, velbloudy i se zajímavým zvířátkem okapi. O všech zvířátkách lektor vyprávěl zajímavé informace a děti napjatě poslouchaly. Naše společná cesta s lektorem končila u výběhu zeber a žiraf. Dál jsme pokračovali v procházce po zahradě sami. Navštívili jsme pavilon Vodní svět, Ptačí svět i expozici hadů. U plameňáků jsme v amfiteátru posvačili a se ZOO rozloučili. O exotických zvířátkách jsme si povídali i ve školce, děti se dozvěděly spoustu zajímavostí.

Hezké podzimní dny jsme využili k procházkám po okolí, ke kreativním činnostem a dalším zajímavým aktivitám. Pouštěli jsme draka, společně s dětmi jsme vytvořili výstavku hub před školkou, naučili se několik podzimních písniček a básniček, tvořili z přírodnin i listů. S prvním opadávajícím listím už děti tuší, že příroda se chystá ke spánku. Očekávají první vločky a nedočkavě vyhlíží sv. Martina, až nějakou sněhovou nadílku přinese. Téma sv. Martina máme spojené ve školce s pečením svatomartinských rohlíčků. Ty letošní, mákem a tvarohem nadívané, byly opět vynikající. Uspaly jsme zvířátka před zimou a nastal adventní čas, plný dětského těšení a očekávání. V mateřské škole se rozsvítil vánoční stromek, letos bohužel bez našeho vystoupení. Uspořádali jsme tradiční vánoční jarmark, i když v netradiční podobě. Děkujeme všem, kteří nás podpořili a přišli si udělat radost zakoupením nějakého vánočního výrobku. Rovněž děkujeme maminkám dětí ze školky za jejich pomoc při realizaci jarmarku – paní Táborské, Martinkové, Stuchlíkové, Hladíkové, Horké, Pížlové, Stejskalové a Šlechtové. Poděkování patří také kolegyním ze školky za jejich intenzivní pomoc při přípravě jarmarku.

V pátek 4. prosince jsme ve školce přivítali vzácnou návštěvu – Mikuláše, čerta s andělem. Děti zazpívaly i zatančily a byly odměněny mikulášským balíčkem s ovocem a dobrotami. Po Mikuláši je předvánoční čas pro děti tím nejkrásnějším obdobím. Ve školce ho velmi intenzivně prožíváme. Děti malují pro Ježíška obrázky, zpíváme a tancujeme, tvoříme a seznamujeme se s tradicemi. Napekli jsme medové perníčky, vánočně vyzdobili školku i prostranství před vchodem. Naši školku hlídá také nový vánoční skřítek Fanča, až půjdete kolem, uvidíte. Od čerta jsme dostali vánoční stromček a děti ho krásně ozdobily. Teď už jen zbývá, aby pod ním našly spoustu dárků, které je potěší.

Vám všem přeji děti a zaměstnanci MŠ Lída nad Orlicí krásné a poklidné vánoční svátky, radost a pohodu se svými blízkými. **Ale hlavně všechno to, co vám nikdo nenadělí - abychom se často smáli a nikdy jsme neplakali, aby bolest přebola a utekla rychle z těla, aby láska doma kvetla a radost nám neulétla, aby štěstí při nás stálo, a to vůbec není málo! Přejeme šťastné Vánoce!**

Marie Nedomanská, DiS.

Z redakční pošty

Dobrý den,

chtěla bych touto cestou poděkovat za milé vánoční překvapení od dětí z mateřské školy v Lípě nad Orlicí. Naše seniory dárečky a obrázky moc potěšily.

V této nelehké době je každé zpestření pro ně důležité. Ještě jednu moc děkuji za všechny. Příkládám fotografie. Pokud je možné nějaké zveřejnění, budu ráda.

Přeji všem krásné svátky za všechny klienty i zaměstnance domova.

Mgr. Jana Tichá

Vedoucí sociálního úseku

Domov důchodců Albrechtic nad Orlicí

Zprávy z knihovny

Vá ení čtenáři,

opět se setkáváme na stránkách našeho zpravodaje, tentokrát u v letošním roce naposledy. Ano, čas utekl jako voda, i kdy letos to opravdu byl rok náročný pro nás všechny. ádný z nás si letos na jaře, kdy poprvé udeřila epidemie koronaviru v naší republice, neuměl představit, co všechno to znamená, co bude dál a jak se se vším, co se na nás nahnulo, vyrovnat. Bylo to velmi tě ké období, ale to jsme ještě netušili a ani nechtěli předvídat, e něco podobného za ijeme ještě jednou, a sice na podzim. Ne, nebudu zde uvádět všechna známá a ka dý den diskutovaná fakta, zasáhla nás tato situace všechny a v mnoha oblastech, ztráty vidíme v mnoha odvětvích a budeme se s nimi potýkat ještě v příštím roce. Nejsmutnější jsou ale ztráty blízkých a milovaných, kteří podlehlí nemoci. Zejména v čase vánočním toto bolí nejvíce, konec roku je pak bilancování a plánování. Letos jsme museli knihovnu v rámci protiepidemických opatření uzavřít 2x, a sice od března do začátku května a potom znovu od konce října do začátku prosince. Ale mám velkou radost, e věrní čtenáři se těšili a jakmile to bylo mo né, přišli opět do knihovny. Mnozí s radostí, e konečně bude co číst. To potěší. Byla provedena revize čtenářských legitimací a některé byly vyřazeny. Rovně tak proběhla v prosinci poslední letošní výpůjčka z výměnného knihovního fondu při MěK v Týništi nad Orlicí. Rovně v prosinci, bezprostředně po otevření knihkupectví, došlo k nákupu 30 nových knih. Po zanesení do evidence a obalení budou čtenářům k dispozici hned v lednu příštího roku. Konec roku je v dy ve znamení statistik a ani knihovny nejsou výjimkou. Zde tedy nabízím několik základních údajů za letošní rok, kde je vidět, jak se uzavření promítlo do návštěvnosti .

počet čtenářů..... 354 celkem

z toho dětí do 15 let..... 30

vypůjčky celkem..... 1584 knih

z toho dětská literatura..... 235 knih

časopisy..... 150 ks

Z výpůjčního fondu MěK v Týništi n.O. bylo dovezeno pro naše čtenáře celkem 279 knih. V letošním roce také bylo knihovně darováno větší mno ství knih od čtenářů, za tyto dary moc děkujeme. Pokračují zápůjčky od čtenářek na určitou dobu pro ostatní čtenáře. Je tedy z čeho vybírat. Příkládáme seznam nově zakoupených knih, kde je mnoho kní ek pro naše malé čtenáře: J. Poncarová: **Al běta a Nina**; E. Horáková: **Co se šepťá v trávě**; R. Dungalová: **Čím čára a zahrada**; V. Ageiwa: **Deník japonské man elky**; B.A.Paris: **Dilema**; **Dobrý večer dobrou noc** – večerníčky; M.Lish: **Dům na Hrabivém vrchu**; **Ezopovy bajky**; B. Š astná: **Hezčí svět**; M. Váňová: **Holčičky**; J. Caplinová: **Hotýlek na Islandu**; E. Štorch: **Lovci mamutů**; A. Boothová: **Lucinka a zatoulané ko átko**; **Lucinka a zraněný králíček**; R. Bryndza: **Mlha nad Shadow Sands**; P.H.Šlik: **Olinka a kouzelná truhla**; **Ve staré cihelně se svítí**; K. Kubalová: **Plašmyška**; A.B. Bártová: **Příhody placatého čumáčku**; T. Keleová-Vasilková: **Rodinné klubko**; J. Moyesová: **Schovej mě v dešti**; E. Petiška: **Staré řecké báje a pověsti**; I. Březinová: **Šel jsem se psem**; Z. Pospíšilová: **Školní štěně**; K. Center: **Šťěstí pro začátečníky**; I. Peroutková: **Valentýnka a narozeniny**; L. Walden: **Zakázaná píseň**; L. Kepler: **Zrcadlový mu** .

Snad se tedy budeme i v příštím roce setkávat v naší knihovně, třeba u bez omezení, kdo ví? Ka dopádně vám všem, nejen čtenářům, přeji pro ítí adventu i svátků v klidu a ve zdraví, vzájemné úctě a pochopení, toleranci. Přeji také osobní i pracovní úspěchy, radost a štěstí. Příští rok a je pro ka dého z vás lepší ne ten letošní.

Alena Kapuciánová, knihovnice

Zrušení plánovaných kulturních akcí

Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace

se v prvním čtvrtletí roku 2021 nebudou konat

tyto tradiční kulturní akce:

Sportovní ples,
Masopustní průvod,
Hasičský ples.

Děkujeme za pochopení.

Mikulášské balíčky pro seniory

V sobotu 5. prosince, stejně jako každý rok touto dobou, vyrazily členky kulturní komise k seniorům, kteří v letošním roce dovršili 80 a více let, s mikulášskou nadílkou. V naší obci je zvykem, že členky kulturní komise nenavštěvují seniory v den jejich narozenin, ale zajdou k nim na návštěvu v předvánočním čase, popovídají si o zdraví, o dětech, vnoučatech i pravnoučatech, popřejí jim šťastné Vánoce a všechno nejlepší do nového roku. Letos, kvůli protiepidemickým opatřením, to bylo popovídání jen symbolické mezi dveřmi. Pět dvojic obdarovalo celkem 14 našich starších spoluobčanů a pěti seniorům byly dárkové balíčky zavezeny do míst jejich současného pobytu - Domovů důchodců v Albrechticích nad Orlicí a v Borohrádku a do týništského Geriatrického centra.

Letošní rok byl pro členky kulturní komise, bohužel, odpočinkový. Starostka obce poděkovala členkám za jejich práci. Všechny společně doufáme, že se u brzy budeme moct věnovat přípravě kulturních akcí tak, jak je v naší obci zvykem.

Jana Hromková

Milí čtenáři,

redakční rada Lipských ozvěn
vám přeje krásné Vánoce
plné klidu, radosti a pohody
a do nového roku
hodně zdraví a úspěchů.

Černá kronika Posla z Podhoří,

... tentokrát z roku 1913.

Kráde . V sobotu mezi 5. a 7. hodinou večer, kdy Panská ulice je dosti oživena, odcizil neznámý pachatel hodináři a zlatníku zdejšímu p. J. Skrbkovi z výkladní skříně, kterou si pootevřel, 49 prstenů 6karátových, 2 stříbrné hodinky a 2 zlaté řetízky, vše v ceně asi 900 K.

Zmrzl. Na dnešek zmrznul hlídač J. Suchánek, který přenocoval na půdě domku pí Klecové v Chaloupkách. Patrně v napilém stavu se dosti proti mrazu nezaopatřil a tím si smrt přivodil.

Nepřistojnost. Ve středu o týdním trhu zatarasena byla Panská ulice před vjezdem do hostince p. Rottra tak povozy vezoucími prasátka do trhu, že nebylo možno ani projít. Vždy přece místo ku prodeji jest na Starém náměstí a jest tedy trestuhodno překážeti volné frekvenci obecnosti. Upozorňujeme na nepřistojnost tu policii a doufáme, že patřičná náprava nastane.

Přišel na pravého. Zdejší hostince občas obšťastňuje svojí návštěvou policejním orgánům a ještě více širšímu občanstvu známý pán, řekněme pan X. Jest totiž tento panáček zvyklý, vždy a všude kamkoli zavítá, hrubě napadati klidné občanstvo, zejména občanstvo hájící zájmy národní, které otevřeně tituluje nejvybranějšími jmény, které lze hledati jen u člověka úplně zanedbaného, lépe řečeno, zpustlého. Výtečník ten opět v jednom zdejším hostinci tupil a lál všemu, co je českého, a konečně ve své povaze jako pravý pobuda odněkud z reichu uil výrazu „český pse“. V tém okamžiku neznámý, asi dvacetiletý mladík takovou mu jednu vtiskl v tvář, že zajisté v očích momentně vzplanulo mu tisíce zárovek a ještě třetí den byl znám v jeho tváři monogram české ruční práce.

Neštěstí. V parní pile v Merklovicích patřící firmě „Bratří Hájkové“ stalo se dne 3. prosince o půl 6. hodině odpolední politování hodné neštěstí. Dělník Janeček z Merklovic šel v tu dobu do strojovny a přes výstrahu pilaře nahodil řemen na hlavní kolo při jdoucím stroji, a tu již zachycen byl řemenem a stržen k transmisi, čímž utrpěl velice těžký úraz, který ho zbavil života. Levá ruka byla mu pod ramenním kloubem zlomena, veškeré měkké části té krajiny i krku byly roztrhány, čímž nastalo obnažení dutiny hrudníku. Pokladní lékař MUDr. Němec, který se ihned na místo neštěstí dostavil, mohl konstatovati jen nastávající brzkou smrt, která se také v několika okamžicích dostavila. Nešťastníka toho oplakává vdova a 5 nezaopatřených dítek.

I vlasy mohou stonat

Vlasy o člověku mnohé vypovídají. O tom, jak o kadeře pečuje, o zdraví, o momentálním psychickém naladění. Pokud denně nevypadne víc než sedmdesát až sto vlasů, není podle dermatologů důvod se znepokojovat. Proč někdy nadměrně padají? Příčin můžeme být celá řada, například dlouhodobý stres, jejich kvalitu mohou také ovlivňovat některé léky, nedostatek vitamínů, stravovací návyky, hormonální změny související s těhotenstvím a menopauzou.

Nepřátelé vlasů. Za lámáním a jejich třepením často bývá nesprávné používání sponek, klipsů a další biuterie. Tomuto problému lze ale předejít například tím, že se každý den budeme vlasy spínat jinak, aby spony a gumičky nebyly dlouho na stejném místě. Do jedné spony není dobré stahovat příliš velké množství vlasů.

Víte, jak mýt vlasy? Vlasy umýváme vždy jen teplou vodou, nikdy horkou. Občas je dobré šampony střídát. Na mastné vlasy by se měly používat bylinkové šampony, které nepůsobí na mazové lázy drážlivě a mají spíše dezinfekční účinek.

Na hřebenu záleží. Při rozčesávání vlasů používáme hřeben, který často pereme v teplém mýdlovém roztoku, zejména když máme mastnější vlasy. Při používání laku je důležité vyčesat zbytky důkladně každý večer hřebem a kartáčem.

Osvězení z přírody. Tajemství krásných vlasů ukrývají i některé bylinky, s jejich pomocí můžeme dosáhnout překvapivého výsledku. U naše babičky věděly, že lesk navrácí kadeřím heřmánkem. Kopřiva je považována za účinné tonikum, je podporuje proudění krve v pokožce hlavy, což prospívá růstu vlasů. Lopuch působí proti lupům, stimuluje a podporuje růst. Padání zamezuje odvar z petrželky kadeřavé, pro hustotu kadeří stojí za vyzkoušení lipový květ, přeslička či řeřicha.

Tělesná hmotnost a křečové žíly

Na vině mohou být dědičnost, těžká fyzická práce, kouření, nesprávná strava, ale také nadměrná hmotnost. Mezi rizikové faktory vzniku křečových žil se řadí také vyšší věk, hormonální změny, sedavé zaměstnání či dlouhé stání.

Křečové žíly dolních končetin vznikají následkem zhoršené funkce chlopní, které se nacházejí v cévách. Když správně nefungují, dojde k situaci, kterou lékaři označují jako recirkulační oběh. Krev koluje, dalo by se říci, jakýmsi vedlejším krevním oběhem nohou – teče sice hlubokými cévami ve svalstvu dále směrem vzhůru, ale podkožními křečovými žilami opět zpět dolů. Tento zvláštní oběh spotřebované či opotřebované krve s sebou přináší typické potíže, jako jsou pocit těžkých nohou, svědění a pálení pokožky. Nohy mohou v průběhu dne a zvláště večer otékat v kotnících, lýtkách i v oblasti kolen. Tyto otoky napínají pokožku a vyvolávají pocity napětí i poruch citlivosti. V rámci prevence je nejlepším sportem pro cévy chůze. Dobré je nohy polohovat, při odpočinku je mít zvednuté nad úroveň srdce. K odlehčení cév je důležité dbát o optimální tělesnou hmotnost. Každé kilo navíc je znát, nadváha stav zhoršuje. Také dlouhé stání či sezení je nutné pravidelně přerušit. Z babských rad připomeňme střídavé sprchování studenou a teplou vodou, které by se mělo vždy ukončit studenou vodou, ale pouze po dobu nejvíce 40 vteřin. I jídelníček sehrává v případě prevence a léčby křečových žil zásadní roli. Doporučuje se konzumovat celozrnné potraviny, pohanku, oves, kysané zelí, celer, česnek. Z bylinkové lékárny se v tomto případě k pití hodí čaj z routy vonné, mochny husí, květu kaštanu, meduňky.

Tipy na vaření:

V kuchyni s fantazií

Uherský bramborový guláš

Potřebujeme: 1 kg brambor, 3 cibule, 1 stroupek česneku, 30 g prorostlé slaniny, 50 g pikantní klobásy, 150 g zakysané smetany, 3 rajčata, 2 zelené papriky, 1 lžičku sladké papriky, 1 lžičku kmínu, vepřové sádlo, sůl, pepř, vývar.

Postup: Omyté brambory dáme ve slupce předvařit do vroucí osolené vody na 10 až 15 minut. Slaninu pokrájíme na kostičky, oloupanou cibuli na kolečka, česnek utřeme se špetkou soli. Předvažené brambory oloupeme, a když vychladnou, pokrájíme je na plátky asi půl centimetru silné. Rajčata spaříme vroucí vodou, sloupneme a nakrájíme na osminky. Omyté papriky zbavíme jaderců a pokrájíme na kostičky. Ve velkém hrnci rozpustíme sádlo, vyškváříme slaninu, přidáme cibuli a česnek, osmažíme a zaprášíme mletou sladkou paprikou. Zalijeme vývarem, přidáme brambory, kmín, osolíme a opepříme. Pod pokličkou podusíme asi 10 minut. Pak k nim vložíme nakrájenou papriku a dusíme dalších pět minut. Nakonec přidáme na kolečka nakrájenou klobásu a rajčata a necháme prohřát. Podáváme s čerstvým pečivem, ozdobené zakysanou smetanou.

Brambory na jogurtu

Potřebujeme: 500 g brambor, 2 stroučky česneku, 1 lžičku chilli, 1/2 lžičky kari, 2 lžíce másla, kelímek bílého jogurtu, sůl.

Postup: Brambory uvaříme v osolené vodě a nakrájíme na kostky. Na másle upražíme všechno koření, přidáme utřený česnek a jogurt. Vložíme brambory a důkladně promícháme. Přiklopíme a dusíme ještě asi 5 minut. Podáváme teplé.

Bramboráky s mletým masem

Potřebujeme: 500 g brambor, 500 g mletého masa (mix hovězího a vepřového), 2 cibule, 50 g anglické slaniny, 1 vejce, 4 rajčata, trochu hladké mouky, sůl, pepř, svazek papítky, půl lžičky majoránky, olej.

Postup: Oloupané brambory nastroháme najemno. Přidáme k nim vejce, sůl, pepř, rozmělněnou majoránku, 1 nadrobno pokrájenou cibuli, trochu hladké mouky a důkladně promícháme v těsto. Na oleji usmažíme malé bramboráčky a hotové odložíme na teplé místo. Do mletého masa zamícháme najemno pokrájenou cibuli, osolíme, opepříme a vytvoříme karbanátky velikosti bramboráček. Karbanátky na oleji osmažíme z obou stran. Rajčata omyjeme a nakrájíme na kolečka. Plátky slaniny rozkrojíme na půl a ve zbylém tuku opečeme dokřupava. Na každý bramborák položíme karbanátek, kolečko rajčete, přiklopíme druhým bramborákem, ozdobíme osmaženou slaninou a papítkou.

Zdraví z přírody

Zelenina obsahuje nejen vitaminy a minerální látky, ale i tak zvané bioaktivní látky. Významně snižují riziko infarktu, posilují imunitní systém a chrání před zhoubnými nemocemi. **Víte, že...**

... **petržel** díky spoustě různých vitaminů a dalších látek má silný antioxidační účinek? Čistí krev, má močopudné účinky, vysoký obsah vitamínu C podporuje imunitní systém nebo klouby. Kyselina listová je důležitá pro zdárný vývoj lidského plodu, má protizánětlivé účinky.

... **brokolice** je doslova nabitá antioxidanty, které chrání buňky před poškozením volnými radikály? Velká dávka vitamínu C posiluje imunitní systém, díky vláknině je prospěšná trávení. V zažívacím traktu působí jako kartáč – mechanicky čistí střevo, brání zácpě, funguje jako probiotikum a je prevencí rakoviny tlustého střeva.

... **pravidelná konzumace květáku** působí podle celé řady studií jako prevence proti některým druhům rakoviny, vyrovnává krevní tlak a zlepšuje funkci ledvin?

... **vláknina v kedlubně** snižuje hladinu cholesterolu, podílí se na správné průchodnosti střev? Má málo kalorií a je prevencí proti rakovině tlustého střeva.

Z časopisu Spirit 48/2020 vybrala Zdeňka Vídeňská

Řešení historického kvízu:

- 1 - Dolní konec vlevo čp. 13 a čp. 12
 - 2 - Horní konec čp. 1 a čp. 40
 - 3 - Horní konec vlevo čp. 38, vpravo čp. 105
 - 4 - Hospoda
 - 5 - Statek čp. 19
 - 6 - Škola
 - 7 - Škola
-

Charitativní jarmark v Česticích

Jakmile bylo školkám prvního stupně umožněno chodit v listopadu opět do školy, začali čestičtí školáci a zaměstnankyně školy s přípravou na adventní charitativní jarmark. Volné chvíle mezi vyučovacími hodinami využívali k výrobě předmětů určených k prodeji na tomto jarmarku - většinou to byli nádherně něžní třpytí korálkoví andílci. V pátek 11. prosince odpoledne bylo všechno připraveno a kromě andílků byla na prodej spousta svíček, ozdob na stromček, vánočních dekorací, Ježíškové a dokonce i betlém. Někde se do vyrábění zapojily celé rodiny.

Účast byla opravdu hojná a kupující štedří. Celkem bylo za prodej předmětů utrženo neuvěřitelných 20 200,- Kč,

které čestická základní škola věnovala na sbírkový účet Amálky Havlíkové.

Děkujeme! Jak za peníze, tak za příjemně strávené adventní odpoledne. A přejeme krásné Vánoce všem, kdo se na přípravě úspěšného jarmarku podíleli.

Listování starými kronikami

Tak jsem opět zalistovala ve staré kronice, tentokrát v té, kterou sepsal p. Rudolf Provazník v letech 1957 - 1982. Není to zase a tak dávno, že, ale mnoho věcí je dnes úplně jinak a také se děje jinak. Při prohlídce stránek a fotografií jsem narazila na povídání o ochotnickém divadelním souboru Slovan. Od roku 1956, kdy je zde první zmínka (mohl ale být založen již dříve), a do roku 1967, jsem se dozvěděla několik zajímavostí. Víte, že v těchto letech soubor pravidelně nacvičoval a poté odehrál několik velmi zdařilých inscenací?

V roce 1956 to byla hra autorky G. Preissové - **Gazdina roba**, s velkým úspěchem hraná nejen v Lípě, ale i ve Dřevě n. O., Týništi n. O. a také v Čermné n. O. Byla to jistě krásná podívaná, jak svědčí dobové foto. V dalších letech následovaly hry **Babička je formát**, která v roce 1959 v soutěži ochotníků Rychnovska získala krásné umístění na 2. místě!!! Poté to byly další hry jako **Jak přišla basa do nebe** a hra **Pantofel a kord**.

K činnosti divadelního spolku patřil i staročeský masopust, kdy průvod masek prošel celou obcí. Mnoho let tak obveselovali své spoluobčany neuvěřitelnými maskami a taškařicemi s průvodem spojenými. Masky došly a na náměstí v Týništi nad Orlicí, kde byly také obdivovány a vítány.

Další velkou událostí v červenci 1967 bylo obnovení staročeské tradice po 60 letech, a to **Staročeské ortelování kozla**. Byla to dle kroniky slavnost z dob pohanských, kdy vedli obcí kozla (živého), na určeném místě mu přečetli všechny hříchy a špatnosti, kterých se měl dopustit během celého roku, a jako trest bylo určeno shození kozla z vikýře na dvůr. Již v r. 1896 týništský farář Skokan zakázal tuto slavnost pro týrání zvířete. Ale novodobá podoba slavnosti, tak, jak ji zinscenovali v Lípě v červenci 1967, byla zakončena udělením milosti kozlu a následnou veselicí v místní hospodě s taneční zábavou. Opět ale vše v maskách a krojích.

Nezapomínali také na slavnosti kácení máje a jarní taneční zábavy, velikonoční pomlázku, kdy po obci jezdil kočár tážený koňmi, s hudbou a koledníky. Bývalo to veselé, lidé se sešli a dokázali společně pobavit své sousedy. Pořádali i zájezdy po vlasti české za poznáním a zábavou. To už je minulost. Duší všech těchto akcí byl pan Rudolf Provazník, ten, který psal obecní kroniku. Byl režisérem, organizátorem, prostě byl vždy tam, kde se něco dělo. Po roce 1970 už jsem nenalezla zmínku o divadelní činnosti.

Tak si jen připomeneme. Narodil se v r. 1907 na Dlouhé Louce, vyučil se tesařem, po válce pracoval u ČD a zde po doplnění vzdělání a potřebných zkouškách pak působil jako výpravní vlaků. Po svatbě postavili společně s manželkou Růženkou domek, opět na Dlouhé Louce, a zde s dětmi žili po celý život. Pan Rudolf Provazník zemřel v květnu 1988. Zůstalo nám po něm mnoho fotografií, zápisů a kronika obce. Bude se tedy stále připomínat, pokud si někdo bude listovat v jeho kronice, aby si připomněl dobu dávno minulou.

Alena Kapucianová

Rychtář a rada počestné obce lipské touto cedulí tlačenou všem
čtoucím známo činí, že druhou neděli měsíce července t.j. devá-
tého řečeného měsíce roku 1967

Staročeské ortelování kozla

provozovati chystá a to s pořadem jak náleží veselým a šprýmovným.

Ve 2 hodiny po poledním zvonění muzika turecká od Řičařů z horní-
ho konce obce neší vyjde, aby troubením a muzicírováním kozla na
popravě do hospody u Vídenských vyprovodila. Tady potom po
skončeném ortelování za zpěvu české besedy a jiných starodávných
tanců při dobrém truunku a hořdování tato slavnost do pozdních ho-
din potrvá.

Mejtné u brány hospody, kteréžto 7 korun, důchodci a vojsko 4 ko-
runy, činití bude, jest povinen každý složit. Tady potom po
skončeném ortelování za zpěvu české besedy a jiných starodávných
tanců při dobrém truunku a hořdování tato slavnost do pozdních ho-
din potrvá.

Večer v 18 hodin

Velká taneční kozlovská zábava.

Taneční parket.

Učinkuje hudba Čs. hudeb. nástrojů z Týniště n. Orlicí, řídí J. Vilímek.
Vstupné 8 Kčs, vojsko 5 Kčs.

Fotografie z předsta-
vení Gazdina roba z roku
1956.

Za divadelní hru Babič-
ka je formát získali v roce
1959 lipští ochotníci
2. místo v soutěži ochot-
nických souborů
Rychnovska.

Staročeské ortelování kozla z roku 1967.

**Krásné a klidné prožití svátků vánočních
a do roku 2021 hlavně hodně
zdraví, štěstí a lásky**

**přejí
členové JSDH
Lípa nad Orlicí**

**RADOSTNÉ VÁNOCE, HODNĚ ZDRAVÍ A ŠTĚSTÍ V ROCE 2021
PŘEJÍ SVÝM PŘÍZNIVCŮM A VŠEM LIPSKÝM OBČANŮM
ČLENOVÉ TJ SOKOL LÍPA NAD ORLICÍ.**

*Vánoce krásné a čisté jako sníh,
domácí pohoda, radost a smích,
silvestrovskou náladu po celý rok
štěstí ať Vás provází každíčký krok.*

*Krásné a klidné prožití vánočních svátků
a do roku 2021 jen vše nej....*

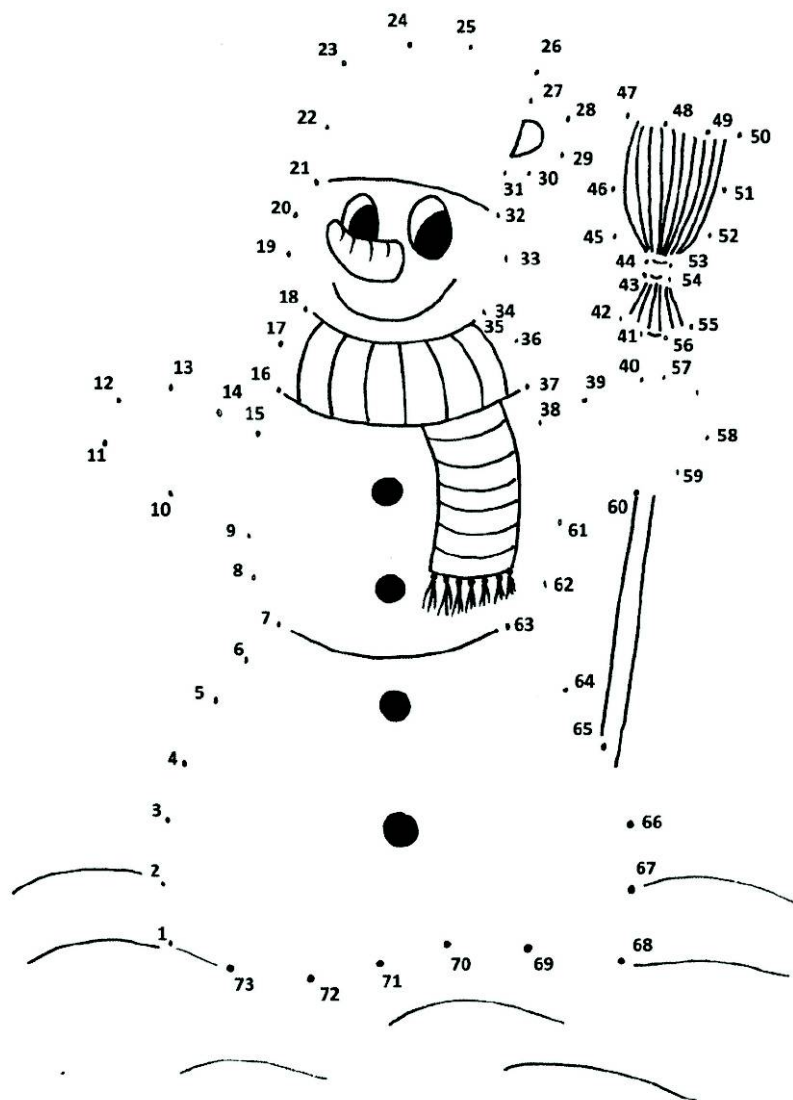
přejí

*zaměstnanci obecního úřadu
a zastupitelé obce*

SPOJOVAČKA – SNĚHULÁK

Venku je zima a k ní patří i stavění sněhuláků. Jeden vznikne, když spojiš všechny body.

Milé děti,

v tomto čísle Lipských ozvěn je prostřední dvojstránka vaše!
Opatrně ji vyndejte a a budete mít o vánočních prázdninách chvilku času,

zkuste splnit všechny úkoly.

Pokud obrázky přinesete osobně
do 15. ledna 2021 na obecní úřad,

dostanete dárek.

Tak a se vám daří!

VÁNOČNÍ OSMISMĚRKA

Najdeš ve vánoční osmisměrce všechna slova, která se do ní ukryla? Pomůžou ti obrázky. Hledej ve všech možných směrech.

S	D	Á	R	E	K	CH	S
H	T	B	P	O	E	K	V
V	O	R	A	Ř	F	B	Í
Ě	M	P	O	Ň	K	R	C
Z	Ž	A	S	M	K	I	E
D	Í	K	Ř	L	E	A	N
A	Z	V	O	N	E	K	S
J	A	B	L	K	O	B	A

SNĚHULÁK A HVĚZDA

Vybarvěte zimní hvězdu a sněhuláka podle zadání a zkuste si i vysvětlit, která čísla jsou sudá a lichá.

Zadání:	
1 - červená	
2 - žlutá	
3 - fialová	
4 - růžová	
5 - oranžová	
6 - zelená	
7 - světle modrá	
8 - tmavě modrá	

